

سَلاَمًا
قَالَ
سَلاَمٌ
قَوْمٌ
مُنْكَرُونَ*
فَرَاغَ
اِلَى
اَهْلِهِ
فَجَآءَ
بِعِجْلٍ
سَمِينٍ*
فَقَرَّبَهُ
اِلَيْهِمْ
قَالَ اَلاَ
تَأْكُلُونَ*
 “Ey Muhammed! İbrahim'in ağırlanan misafirlerinin haberi sana geldi mi? Hani onlar,
İbrahim'in yanına varmışlar ve "Selâm olsun sana!" demişlerdi. O da "Size de selâm
olsun." demiş, "Bunlar tanınmamış(yabancı) kimseler" diye düşünmüşü. Hissettirmeden ailesinin yanına gidip, pişirilmiş semiz bir buzağı getirdi. Onu önlerine koydu.
"Yemez misiniz?" dedi.”[\[3\]](#) Bu ayetlerden iktibas suretinde, bizler şu manaları
çıkarabiliriz: Misafir Güzellikle Karşılanmalıdır. Hz.İbrahim(a.s)
kıssasında olduğu gibi müminler, ağırlayacağı kimselere öncelikle saygı, sevgi, huzur
ve güleryüz sunar. Bunlar olmadan yalnızca ikrama dayalı bir ağırlama hoşnut edici
olmaz. Nitekim Hz İbrahim de konuklarını selam diyerek karşılamaktadır. Çünkü
Yüce Allah وَاِذَا
حُيِّيتُمْ
بِتَحِيَّةٍ
فَحَيُّوا
بِاَحْسَنَ
مِنْهَا اَوْ
رُدُّوهَا
اِنَّ اللهَ
كَانَ عَلَى
كُلِّ شَىْءٍ
حَسِيبًا “Bir selamla
selamlandığınızda, siz ondan daha güzeliyle selam verin ya da aynıyla karşılık verin.
Şüphesiz, Allah herşeyin hesabını tam olarak yapandır.”[\[4\]](#) ayetinde selam
verildiğinde en güzel şekilde karşılık vermenin önemine dikkat çekmiştir. Kur'an
ahlakında güzel davranışlarında bulunma konusunda bir yarış söz konusudur.
Müminin daha misafiri karşılaşırken verdiği selam da bunun bir örneğidir. Misafir
Rahat Ettirilmelidir. Kur'an ahlakına sahip müminler, misafirin olabilecek tüm
ihtiyaçlarını, özenle düşünür, onun söyemesine ve
hissettirmesine gerek kalmadan bu ihtiyayaçlarını karşılarlar. İkram, Sezdirmeden
Hazırlanmalıdır. Ayette bildirildiği gibi Hz.İbrahim(a.s) gelen misafirlere sunacağı ikramı
sezdirmeden yapmıştır. Çünkü misafir olan kişi, çoğu zaman
nezaketinden dolayı karşı tarafa ihtiyayaçlarını hissettirmez. Hatta çoğu zaman da ince
düşünçeli davranışarak kendisine yapılacak olan ikramları engellemeye çalışır.
Böyle bir kişiye örneğin bir ihtiyacı olup olmadığı sorulacak olsa büyük

olasılıkla olmadığını söyleyecek ve teşekkürlerle karşılık verecektir. Bu durumda da Kur'an ahlakına göre gür sterilecek olan en uygun tavır, ikramın sezdirlilmeden yapılması, kesinlikle konuğun kendisine sorulmadan, her şeyin ince-ince dikkatli olarak lerek hazırlanıp sunulmasıdır. İkram, Gecikmeden Yapılmalıdır. Yine bu ayetlerde işaret edilen bir başka güzel tavır da, söz konusu ikramın gecikmeden yapılmasına yolu neliktir. Böyle bir tavır, her şeyden önce kişinin, misafirin varlığından duyduğu memnuniyeti ifade eder. "İkramın ayette de haber verildiği gibi "hemen"; "ok ge" meden"; yapılmış olması, kişinin karşı tarafa hizmet etme ve ağırlama konusundaki tevazusunu ve şevkini ortaya koyar." İkramın En İyisi Seçildiğidir. Misafir ağırlama adabında uygun tavırlardan biri de bu ayetlerde haber verildiği gibi ikram edilebilecek en iyi yiyeceklerin seçiliği ilmesidir. Hz. İbrahim(a.s) evine gelen konukları tanımadığı halde yapabileceği ikramın en iyisini yapmaya almış ve hemen giderek "1576; "1593; "1580; "1618; "1604; "1613; "1587; "1614; "1605; "1616; "1610; "1606; "1613; "semiz bir buzağı"; ile geri dönmeli; ştuuml;r. Etin en lezzetlisi, en sağlıklısı ve en besleyicisi de en "semiz"; olanıdır. Hz. İbrahim'in(a.s) bu ahlakını örnek alan mümminler de misafir ağırlarken imkânları nisbetinde malzemelerin en tazesini, en temizini ve en lezzetlisini seçmeli ve "zenli bir bi" imde hazırlamalıdır ki bu ayetin bir işaretidir. Misafir ağırlamak ve misafire izzet-i ikramda bulunmak, dinimizin "nemle" yerinde durduğu ehemmiyetli meslek; elelerdendir. İbrahim Aleyhisselˆm'ın misafirperverliği meşhurdur. "Allah'ın dostu" manasında "Halilullah"; diye yˆd edilen Hz. İbrahim(a.s) misafir olmadan sofraya oturmaz, yola "ıkar misafir gözetlerdi. Cabir b. Abdullah'ın(r.a) naklettiği hadis-i şerifin bir bölümü şöyeder. Resûlullah(s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Allahu Teâlânın İbrahim Peygamberi(aleyhisselam) halil ittihaz etmesinin sebebi, yemek yedirmesi, açiktan selâm vermesi, insanlar uykuda iken gece namazı kılmayı. "[5] İbn Abbas(r.a) der ki: Peygamber(s.a.v): "Kim namazı dosdoğru kılar, zekâtını verir, Ramazan orucunu tutar, misafiri ağırlarsa, cennete girer" [6] buyurdu. Hz. Enes(r.a) naklediyor: Resûlullah(s.a.v) şöyle buyurmaktadır: "Bir kimse Müslümanlardan dört kişiyi misafir etse ve onlara yemelerinde, içmelerinde, giymelerinde kendi ehlne yaptığı ikramı yapsa, bir köle azad etmiş gibi olur." [7] Hz. Ali(r.a) yemek yedirme hususunda şöyle demektedir: "Bir arkadaşımı bir sabah yemeğe çağırırmak, benim için pazara çıkıp bir köle satın almak ve o köleyi Allah yolunda azad etmekten daha sevimilidir." [8] Peygamberimiz(s.a.v), misafire ikramda bulunan bir ev halkına hayır ve bereketin çok hızlı bir şekilde ulaştığını bildirmiştir. [9] İbn Abbas(r.a.) derki, Resûlullah(s.a.v): "İçinde misafire yemek yedirilen evdeki hayır ve bereket, devenin hörgücüne dayanmış biçağın tesirinden daha çabuk çoğalar" [10] buyurdu. Peygamber efendimiz(s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Birbirinize yiyecek hediye edin. Bu, rızkınızda genişlik hâsil eder." [11] Peygamber Efendimiz(s.a.v) başka bir hadislerinde ise şöyle buyurmuşlardır: "Misafir Rızkı ile birlikte gelir. Giderken de Ev sahibinin bağışlanmasına vesile olur." [12] Misafirden hizmet yapması beklenmemelidir. Peygamber efendimiz(s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Misafirden hizmet beklemek, aklin noksantığını alamettir." [13] Misafiri bir müdde et ya da bırakmalıdır. Misafir bir müdde dinlenip, gereklî ihtiyaçlarını giderdikten sonra yemek veya diğer ikramları getirmelidir. Misafir ağırlarken, aşırı külfete(lüzumundan fazla ikram) girerek, pahalı ve çok çesitli ikramlardan sakınılmalıdır. Bu hususta sahabelerin tatbikatı örnek alınıp, hâzırlandıktan sonra elindeki ve evindeki imkânları kullanmak ve aşırı masraftan kaçınmak ve bir külfete girmemektir. Hazreti Ali(r.a) mevzu hakkında: "Arkadaşın en

kötüsü, külfete giren, kendisinin idare edilmesine seni mecbur kıلان, seni özür dileyi*c*ışlere itendir.” buyurmuştur. Peygamber efendimiz(s.a.v) buyurdu ki: &nbs;“Misafir için külfete girmeyin, misafir bundan rahatsız olur. Misafirini üzen, Allahü teâlâyı üzmüş olur.”[14] Hz. Enes b. Malik(r.a) bir ara hasta iken birkaç kişi ona uğramıştı. Hz. Enes(r.a) cariyesine şöyle dedi: "Bak evde ne varsa arkadaşlara bir yemek hazırla. Ekmek parçaları bile olsa.” [15] Misafir, nimet ve ganimet bilinmeli, bununla birlikte her daim misafir gelmesini arzu etmelidir. Efendimiz(s.a.v) cömertliği, misafirperverliği övmektedir. Misafirler bir kimsenin evinde bir şeyler yediği sürece, melekler ev sahibi için Allah’tan bağışlanması dilerler. Meleklerin duası makbul olduğuna göre, misafir ağırlamanın ev sahibinin günahlarının bağışlanması büyük bir vesile olduğunu göstermektedir. Bu cömertlik, evle sınırlı olmamakla birlikte, dışında, lokanta da olabilir. Mühim olan ev sahipliğini yapmak ve misafirleri ağırlamaktır. Hz. Âişe(r.a) Peygamber'in(s.a.v): "Melekler, sofranız kurulu olduça size dua eder"[16] buyurduğunu rivayet etmiştir. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “Allahü teâlâ hayır murat ettiğine, hediye olarak misafir gönderir.”[17] &nbs;“Misafirle yenilen yemekten soru-sual olmaz.”[18] &nbs; Mü’minlerin imanca en olgunu, ahlakça yüksek olanıdır. Herkes bunun yanına rahatça gelebilir, geleni gideni çok olur, başkaları ile ülfet eder, hem de kendisi ile ülfet edilir. Ülfet edemeyende, geçimsiz olanda, hayır yoktur. Efendimiz(s.a.v) bir hadislerinde şöyle buyurmuştur: “Misafir girmeyen eve, melekler de girmez.”[19] İmkânı bulunduğu halde, misafir ağırlamak istemeyenleri ise: “Misafir ağırlamak istemeyen kimsede hayır yoktur.”[20] hadisleriyle uyarmıştır. Yemekte misafirle ilgilenip sohbet etmeli, yemek yemesi için teşvik edilmelidir. Misafiri rahat ettirmek, rahatça, çekinmeden gönül huzuru ile yemek yemesini sağlamak, ev sahibinin görevlerinden olmakla birlikte, devamlı bir surette, "ye! ye!" demekte uygun bir hareket tarzı değildir. Ev sahibi, misafire hizmet etmeli, yolcu edeceği zaman da onu kapıya kadar geçirmelidir. Allah Resulü(s.a.v) şöyle buyurmuştur: “Misafirle birlikte hareket etmen ve onu kapıya kadar uğurlaman, misafirin senin üzerindeki haklarındandır.”[21] Misafir ağırlamanın diğer bir adabı; ev sahibinin, misafirin önüne bıraktığı yemekleri az görmemesi ve “size göre değil, naçizdir…” gibi ifadeler kullanmamasıdır. Zira Allah’ın nimetleri takdir edilmemelidir. Nitekim İslam Peygamberi şöyle buyurmuştur: “İnsan için, din kardeşlerinin huzuruna koyduğu yemekleri az ve degersiz görmesi, günah olarak yeterdir.”[22] "Davetsiz misafir" olmaktan sakınmak lazımdır. Bir yere gidileceği zaman, öneden randevu alınmalıdır. Davet edilen kişi veya kişiler, yanlarına ilâve olarak bir veya birkaç kişi de alacaklarsa; bu durumu ev sahibine bildirmeleri gereklidir. Zira ev sahibi ona göre hazırlık yapmıştır. Ev sahibini mahcup duruma düşürmek doğru değildir. Randevu aldıkten sonra veya davet edildiğinde, davete tam vaktinde gitmelidir. Çok öneden gitmek yahut çok geç kalmak doğru değildir. Ayrıca eve girmeden önce mutlaka izin istemelidir. Bu hususta Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا لاَ
تَدْخُلُوا
بُيُوتًا
غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ
حَتَّى

تَسْتَأْنِسُوَتُسَلِّمُوا عَلَى
اَهْلِهَا
ذَلِكُمْ
خَيْرٌ
لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ* فَاِنْ لَمْ
تَجِدُوا
فِيهَا
اَحَدًا
فَلاَ
تَدْخُلُوهَا حَتَّى
يُؤْذَنَ
لَكُمْ
وَاِنْ قِيلَ
لَكُمُ
ارْجِعُوا
فَارْجِعُوا
هُوَ اَزْكَى
لَكُمْ
وَاللهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ*
لَيْسَ
عَلَيكُمْ
جُنَاحٌ اَنْ
تَدْخُلُوا
بُيُوتًا
غَيْرَ
مَسْكُونَةٍ
فِيهَا
مَتَاعٌ
لَكُمْ
وَاللهُ
يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ
وَمَا
تَكْتُمُونَ*
"Ey iman edenler, kendi evlerinizden başka evlere, sahipleriyle tanışıklık peyda etmeden ve
selâm da vermeden girmeyin. Umulur ki, iyice düşünür, hikmetini
hissedersiniz. Eğer orada bir kimse bulamazsanız, size izin verilinceye kadar oraya girmeyin.
Şayet size geri dönün derlerse hemen dönüp gidiniz. Bu sizin için

daha temiz bir davranıştır. Allah, ne yaparsanız hakkıyla bilendir. Meskûn olmayıp umumun menfaatine açık binalara girmenizde ise size bir günah yoktur. Açiğe vurduğunuzu da, gizlediğinizi de Allah hakkıyla bilir."[\[23\]](#) Bir başkasının evine gidildiğinde, kapayı çalınca en çok karşılaşılan soru, "Kim o?" dur. Bu soruya cevap verirken, kapıyı kim çalıyorsa, "Ben!" demek yerine, kendi ismini söyemesi gerekir. Cabir(r.a) şöyle anlatmaktadır: Hz. Peygamber'e(s.a.v) geldim ve kapıyı çaldım. Bunun üzerine Peygamber(s.a.v); « #1605;ن هذا ؟ » #1601;قلت ، أنا أنا ، فقال : « أنا أنا ؟ » #1603;لر هَهَا "Kim o?" diye sordu. Ben de: "Benim." dedim. Hz. Peygamber (s.a.v) ise: "Ben, ben?" buyurdu. Sanki bu sözü (yani "ben" diye cevap vermeyi) çirkin bulmuştu.[\[24\]](#) Misafirliğe gidilen evin ilk önce kapısı çalınır. Daha sonra kenara çekilih, kapı açıldığında evin içinin görülemeyeceği tarafta durup beklenir ve doğrudan kapıdan evin içerisine bakılmaz. İçeri girmek için ise evvelâ ev sahibine selâm verilmeli, sonra izin isteyip içeri girilmelidir. Abdullah Büsr (radiyallâhu anh) anlatıyor: #1603;َانَ رَسولُ اللّهِ . إذَا أتَى بَابَ قَوْمٍ لَمْ يَسْتَقْبِلِ الْبَابَ مِنْ تِلْقَاءِ وَجْهِهِ وَلكِنْ مِنْ رُكْننِهِ الأيمن أوْ الايْسَر. ثُمَّ يَقُولُ: السّلاَمُ عَلَيْكُمْ، السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ، وذلِكَ أنَّ الدُّورَ يَوْمَئِذٍ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهَا سُتُورٌ "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) bir kavmin kapısına gelince, yüzüyle kapıya dönmezdi. Sağ veya sol omuzunu çevirirdi. Sonra da: "Esselâmü aleyküm, esselâmü aleyküm!" derdi. Böyle yapışı o sıralarda kapılarda örtü olmayışındandı.[\[25\]](#) Ebû Hüreyre (radiyallâhu anh) anlatıyor: إنَّمَا اسْتِئْذَان

15; مِنَ
النَّظَرِ Bir zât
Peygamberimizin(a.s.m) huzuruna girmek için izin istedi. Kapıya doğru bakarak
önünde duruyordu. Peygamberimiz(a.s.m) “Böyle mi bekliyorsun? İzin
istemek, içeriye bakmamak içindir!” [26] buyurdu. Misafirliğe giden kişi, ev
sahibinin kendisine gösterdiği yere oturmalıdır. Zira ev sahibi, mahremiyeti sağlamak
için neresinin daha uygun olduğunu bilen kişidir. Misafir, ev içinde
gösterilmeyen yerlere bakmamalı, "Şu odayı da göreyim", "Mutfağı da göreyim"
gibi taleplerde bulunmamalıdır. Misafirlikte tecessüs, yani araştırma,
gözünü odanın içerisinde dolaştırarak her yeri inceleme,
gözünü kapıya çevirme doğru davranışlar değildir. Davette getirilen
yemeği beğenmemezlik ve yapılan ikramları red etmek doğru bir davranış değildir. Zira sahibi
şeriat Peygamber Efendimiz(s.a.v) hiç bir yemeği beğenmemezlik etmez, yemeğe kusur
bulmazdı. Hoşuna giderse yer, hoşuna gitmezse yemezdi. Hz.Cabir(r.a) Peygamber
Efendimizin(s.a.v) şöyle buyurduğunu nakletmektedir: "Adama şer cihetinden, misafir
gittiği yerde önüne konulanı beğenmemesi kâfidir." [27] Davet etmek
sünnet olduğu gibi, davete icabet etmekte sünnettir. Hatta bazı hallerde
-Düğün yemeği gibi- vaciptir. Bu bakımdan meşru mazeretler haricinde davete icabet
etmek gerektir. Şayet meşru bir mazeret varsa, o takdirde gelemeyeceğini öneden bildirip,
hem davet edildiği için teşekkürür edilmeli, hem de gidemeyeceğinden dolayı
özür dilenmelidir. Hz.Ebû Hüreyre(r.a) naklediyor: "En fena yemek,
kendisine zenginlerin çağırılıp, fakirlerin çağırılmadığı -meşru dairedeki-
düğün yemeğidir. Kim ki davete icabet etmezse Allah ve Peygambere asi olmuş olur."
[28] Hz.İbni Mes'ud(r.a) naklediyor: "Davete icabet edin. Hediyeyi red etmeyin ve
Müslümanları dövmeyin." [29] Misafirlik müddeti üç
gündür. Yakın akraba iseler, duruma bakmak lâzım, şayet ev sahibi sıkıntıya
düsecekse, zorlanacaksa, o vakit izin alıp gitmek gerektir. Muamelatta; evi şerefrendiren
misafiri bir gün bir gece özenle ağırlamak, imkânlar
ölçüsünde onu memnun etmek, ikinci ve üçüncü
günlerde ise sair zamanlarda ne yenip içiliyorsa, misafire onun aynısını ikram etmek,
ayrıca ağırlama telâşına düşmemektir. #1602;الَ
رسولُ اللّهِ;
اَلضَِّافَ
77;ُ ثَلاثَةُ
اَيَّامٍ.
فَمَا سِوَى
ذَلِكَ
فَهُوَ
صَدَقَةٌ Misafir üç
günden sonra kalmaya devam ediyorsa, o artık misafir sayılmayacak, yiyp içtiği
şeyleri Allah Teâlâ ev sahibinin sadakası olarak kabul edecktir[30].
Resûlullah(s.a.v) şöyle buyurdular: #1608;عن أبي
شُرَيْح
خُوَيلدِ بن
عمرو
الخُزَاعِيّ
16; رضي اللَّه
عنه قال :

سَمِعتُ رسول
اللَّه صَلّى
اللهُ
عَلَيْهِ
وسَلَّم يقول :
nbsp; &lquo; مَنْ كان
يؤمِنُ
بِاللَّه
واليوْمِ
الآخِرِ
فَلْيُكرمْ
ضَيفَهُ
جَائِزَتَهُ
» قالوا : وما
جَائِزَتُهُ
يا رسول
اللَّه ؟ قال : &lquo;
يَومُه
وَلَيْلَتُهُ .
والضِّيَافَ
77;ُ ثَلاثَةُ
أَيَّامِ ،
فما كان
وَرَاءَ ذلكَ
فهو صَدَقَة
عليه » متفقٌ
عليه . Ebû Şürehy Huveylid İbni Amr el-Huzâ`î
radıyallahu anh, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’i şöyle buyururken
dinlediğini söyledi: - “Allah’a ve âhiret gününe iman eden
kimse misafirine câizesini versin”. Ashâb-ı kirâm: - Yâ
Resûlallah! Misafirin câizesi nedir? diye sordular. Peygamber aleyhisselâm da: -
“Onu bir gün ve bir gece ağırlamaktır. Misafirlik üç gündür.
Misafiri üç günden fazla ağırlamak ise sadakadır.” Buhârî,
Edebiyat 31, 85, Rikâk 23; Müslim, Lukata 14. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd,
Et’ime 5; Tirmizî, Birr 43; İbni Mâce, Edebiyat 5 Müslim’in bir başka rivayetine
göre şöyle buyurdu: - “Bir müslümanın din kardeşinin yanında onu
günaha sokacak kadar kalması helâl değildir.” Ashâb-ı kirâm: -
Yâ Resûlallah! İnsan din kardeşini nasıl günaha sokar? diye sorunca: - “
Misafirini ağırlayacak bir şeyi bulunmayan kimsenin yanında oturup kalmakla” buyurdu.
وفي روايةٍ
لمسلم : &lquo; لا
يحِلُّ
لِمُسلمٍ أن
يُقِيم عند
أخِيهِ حتى
يُؤْثِمَهُ »
قالوا : يا رسول

اللَّه .
=وكَيْف
=يُؤْثِمُهُ ؟
=قال : « يُقِيمُ
=عِنْدَهُ
=وَلا شَيءَ
=لَهُ
=يَقْرِيهِ
=بِهِ » &nbs; &nbs;Müslim'deki rivayet ise
şöyedir: "Bir kimsenin, kardeşinin yanında, onu günaha düşürecek kadar
kalması helâl değildir." &nbs; Oradakiler: “Onu günaha düşürmek
nasıl olur?” diye sordular. Buyurdu ki: “Misafire ikram edecek bir şeyi olmadığı halde,
onun yanında kalmasıdır.” [31] Davet edilen şahıs, ev sahibine hem teşekkür etmeli,
hem de dua etmelidir. &nbs;Efendimiz(s.a.v), أنَّ
النَّبىَّ
قال: مَنْ
َيَشْكُرُ
النَّاسَ َ
النَّاسَ َ
يَشْكُرُ
اللّهَ
تَعَالى "İnsanlara teşekkürde
bulunmayan, Allah'a da hakiki olarak şükretmez." [32] buyurmuştur. Başka Bir hadis-i şerifte,
misafirin duası, kabul edilme ihtimali yüksek olan dualar arasında zikredilmektedir. Bundan
dolayı misafir, ev sahibini bu makbul duadan mahrum bırakmamalıdır. Üsâme İbnu
Zeyd(radıyalahu anhümâ) anlatıyor: Resülullah(aleyhissalâtu
vesselâm) buyurdular ki: مَنْ
صُنِعَ
إلَيْهِ
مَعْرُوفٌ
فقَالَ
لِفَاعِلِهِ
جَزَاكَ
اللّهُ
خَيْراً
فَقَدْ
أبْلَغَ في
الثّنَاءِ "Kim,
kendisine yapılan bir iyiliğe karşı, bunu yapana: "Cezâkellâhu hayran kesira (Allah
sana hayatı bol mükâfaat versin!)" derse teşekkürü en mükemmel
şekilde yapmış olur." [33] Hz.Câbir(radıyalahu anh) anlatıyor:
Resûlullah(aleyhissalâtu vesselâm): قال
رسولُ اللّه (ص):
مَنْ
أُعْطِىَ
عَطَاءً
فَلْيَجْزِ
بِهِ إنْ
وَجَدَ،

فَإنْ لَمْ
يَجِدْ
فَلْيُثْنِ
بِهِ، فَإنَّ
مَنْ أثْنى
بِهِ فَقَدْ
شَكَرَهُ،
وَمَنْ
كَتَمَهُ
فَقَدْ
كَفَرَهُ "Kim bir ihsana mazhar
olursa, bulduğu takdirde karşılığını hemen versin, bulamazsa, verene senada bulunsun. Zira onu
övmekle, teşekkürünü yerine getirmiş olur. Ketmeden(karşılık vermeyen)
nankörlük etmiş olur"[\[34\]](#) dedi. Misafirlikte mahremiyet sınırı gereği, Kadın ve
erkek davetlilerin ayrı ayrı oturmaları ve zaruret olmadan birbirlerini görmemeleri en emin
yoldur. Ancak kötü duyulara kapılmaktan emin olunduğu zaman, kadının
tesettüre riayet ettiği ve tahrik edici davranışların bulunmadığı zamanlarda ve fitneden emin
olmak şartıyla bir kadın, kocasının misafirlerine hizmet edebileceğinin caiziyeti söz konusu
olur. Erkeğin yakın akrabalarının, kadına bir işleri olduğunda veya kocası evde
bulunmadığı zaman eve uğradıklarında, ihtiyaçlarıńı kapı dışından görmeleri gerekir.
Evde, hayra şerre aklı eren üçüncü bir kimse yoksa içeri
girmelerine cevaz verilmez. Bu durumda dahi kadının tesettüre tam manâsıyla riayet
etmesi gerekir. Hz. Peygamber(s.a.v) قال
رَسولُ
اللّهِ: أَ َ
يَخْلُوَنَّ
رَجُلٌ
بِامْرَأةٍ
إَّ مَعَ ذِي
مَحْرَمٍ "Sakın (yabancı) kadınların
yanına girmeyin" buyurdular. Ensardan bir adam “Ya Resulullah! Kocanın akrabaları
hakkında ne dersiniz?"” diye sorunca Hz.Peygamber(s.a.v): "Kocanın akrabaları
ölümdür(yani onlar daha da tehlikelidir)"[\[35\]](#) buyurdular. Anne babanın evi,
çocukları için misafirlikten sayılmaz. Ancak çocuklarının, anne babalarının
maddi ve manevi durumlarını dikkate alarak hareket etmeleri gerekir. Bu da bölgeye,
mevsime ve örfâdete göre değişir. Zira iktizayı hale mutabık hareket etmek
gerekir.

[\[1\]](#) Buhârî, Edeb: 31, 85, Nikâh: 80, Rikâk: 23; Müslim, İmân: 74, (47); Ebû Dâvud, Edeb: 132, (5154); İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/210 [\[2\]](#) Beyhakî, Şuab, VI, 518, VII, 436 [\[3\]](#) Zariyat Suresi, 24-27 [\[4\]](#) Nisa Suresi, 86 [\[5\]](#) Tenbîhü'l Gafilin, c.2/534 [\[6\]](#) Tergib ve Terhib, C.5/211-12 [\[7\]](#) Ramûz, c.2/405-2 [\[8\]](#) Hayâtü's Sahabe, c.3/299 [\[9\]](#) İbn-i Mâce, Eti’me 55 [\[10\]](#) Tergib ve Terhib, C.5/211-14 [\[11\]](#) Kütüb-i Sitte, Prof.Dr.İbrahim Canan, 16.cilt s.239 [\[12\]](#) Kenzül-irfan, sh.65 [\[13\]](#) Deylemi [\[14\]](#) İbn Lâi [\[15\]](#) Hayâtü's Sahabe, c.2/300 [\[16\]](#) Tergib ve Terhib, c.5/211-13 [\[17\]](#) E. Nuaym [\[18\]](#) Deylemi [\[19\]](#) Şir’a [\[20\]](#) İbn-i Hanbel, c.IV 155 [\[21\]](#) Bihar, c.77, s.84 [\[22\]](#) Mehasin, Berkî 414; Bihar, c.75, s.453 [\[23\]](#) Nur suresi, 27–29 [\[24\]](#) Buhârî, İsti’zân 17; Müslim, Âdâb 38-39. Ayrıca bk.

Ebû Dâvûd, Edeb 128 [25] Ebû Dâvud, Edeb: 138, (5186); İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/163. [26] Ebû Dâvud, Edeb: 136, (5173); İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/164. [27] Ramûz, c.2/340 [28] Ramûz, c.2/305-7 [29] Ramûz, c.1/16-11 [30] Ebû Dâvud, Et'ime: 5, (3749); İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/300. [31] Müslim, Lukata 15, 16 [32] Tirmizî, Birr 35, 1955); Ebu Dâvud, Edeb 12, (4811) [33] Tirmizî, Birr 86 İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 5/11. [34] Ebu Dâvud, Edeb 12&nbs; İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 5/11-12.&nbs;&nbs;&nbs; [35] Ahmed b. Hanbel, IV 149 İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/225-227.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)